

خاندان وحی و آیه تطهیر

(۶)

خوانندگان گرامی طی چند شماره گذشته قسمتهائی از این کتاب

را تحت عناوین زیر مطالعه فرموده اید :

مختصری از تاریخ زندگی مؤلف - مذهب شیعه اصل سایر مذاهب

اسلامی است - چرا شیعه شدم؟ - حرکت موج تشیع - مناظرات خصوصی -

تعصبهای ناروا - آیه ولایت در شأن علی (ع) است - دواشکال در این

آیه و پاسخ آن و اینک مطالب زیر را در این شماره مطالعه می نمایید :

آیه تطهیر و خاندان وحی - اعترافات علماء اهل سنت

از جمله آیاتی که مقام معصوم بودن را برای پیامبر گرامی و علی (ع) و سایر پیشوایان مذهب

شیعه بصراحت ثابت می کند، آیه شریفه ذیل است : «**اِنَّمَا يَرِيْدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ**

الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً (۱) » (ای پیامبر گرامی) خداوند اراده اش بر این تعلق گرفته

است که شما خاندان نبوت و اهل بیت وحی را از جمیع ناپاکی ها و از هر گونه گناه و آلودگی
منزه گرداند.

مفسرین شیعه در اینکه این آیه شریفه فقط در شأن اهل بیت نازل شده هیچ گونه اختلافی

ندارند اما علماء اهل سنت در شأن نزول این آیه تفسیرهای گوناگونی کرده اند و لیکن دقت در

اختلاف آنها ، این حقیقت را بخوبی ثابت میکند که عده ای از مفسرین عامه در تفسیر آن دچار

تعصب شده اند و زنان پیامبر را جزء اهل بیت معرفی کرده اند .

بطور خلاصه می توان گفت که مفسرین عامه در تفسیر این آیه سه دسته شده و هر کدام راهی

پیموده اند :

- ۱ - دسته‌ای عقیده دارند که مراد از کلمه «اهل بیت» در این آیه رسول خدا (ص) و علی (ع) و امامان بعد از وی وفاطمه (سلام الله علیها) می باشد .
- ۲ - دسته دیگر آنهائیکه «اهلیت» را عمومیت داده شامل زنان پیامبر نیز می دانند .
- ۳ - دسته آخر آنانکه درست بر خلاف صریح آیه شریفه روی تعصب شدید مذهبی «اهلیت» را منحصر در زنان پیامبر کرده ، خانواده وحی را اصولاً از تحت این آیه خارج پنداشته اند !!

تفسیر نابجا

قرائن زیادی این دو قول اخیر را رد کرده بخوبی ثابت می کند که این آیه مبارکه شامل زنان پیامبر نیست و ما بعضی از آنها را برای اطلاع خوانندگان گرامی در ذیل ذکر می کنیم :

- ۱ - قواعد مسلم نحوی با صدای رسانا درست بودن قول اخیر را اعلام می کند زیرا اگر مراد از مخاطبین در این آیه همسران پیامبر بودند مطابق قواعد ادبیات عرب لازم بود که ضمائر «عنکم ویطهرکم» مؤنث آورده شود چنانکه در آیات قبل از این آیه و بعد از آن ، جائیکه خدای تعالی خطاب بزنان پیغمبری می کند ضمیر آنها را مؤنث ذکر کرده است .
- علی بن ابراهیم قمی نیز در تفسیر خود (۱) باین اشکال اشاره کرده و همانگونه که در بالا ذکر کردیم جواب می دهد .

- ۲ - خدای تعالی در آیات قبل از آیه تطهیر : «یا ایها النبی قل لأزواجك ان کنتن تردن الحیوة الدنیا و زینتها فتعالین امتعکن واسرحکن سرا حاً جمیلاً» (۲) تأنجا که می فرماید : «یا نساء النبی من یأت منکن بفاحشة مبینة یضاعف لہا العذاب ضعفین» (۳) ، صریحاً زنان پیامبر را مورد تهدید قرار میدهد با وجود این تهدیدها چگونه جائز است آیه تطهیر شامل همسران پیغمبر شده و از هر گونه رجس و ناپاکی مبرا بوده باشند .

- ۳ - اگر فرض کنیم این آیه شامل زنان پیغمبر نیز میشود ، شامل شدن این آیه ام سلمه را از شمول سایر زنان آن حضرت سزاوارتر است ، زیرا بموجب روایات موثق از عامه و خاصه این آیه شریفه در خانه «ام سلمه» بر آن حضرت نازل شده است .

(۱) ص ۵۳۱

- (۲) سورة احزاب آیه ۵۲۸ یعنی : «ای پیامبر بگو بزنان خود اگر شما زندگانی دنیا و زینت آن را خواهانید ، آماده شوید تا تمام مهر شما را بپردازم و شماها را بخوبی رها کنم .
- (۳) سورة احزاب آیه ۲۹ : «ای زنان پیغمبر هر يك از شما که کار خلافی آشکارائی کند بر عذاب او دو چندان افزوده شود .

وقتی که آیه مزبور نازل گردید پیامبر اسلام (ص) و علی (ع) و فاطمه (ع) و امام حسن و امام حسین در مجمعی گرد هم زیر پوششی نشسته بودند .

نکته قابل توجه اینجاست که پیغمبر صریحاً از شرکت همسران خود در آن مجمع نهی کرده و

فرمود : «**اللهم هؤلاء اهل بیتی**» یعنی خداوند! فقط اینها اهل بیت من هستند .

۴ - همراه نبردن پیغمبر زنان خود را برای مباهله با نصاری نجران با اینکه طبق نقل قرآن مجید خروج آنها برای مباهله نیز وعده داده شده بود بزرگترین دلیل است که آنان از اهل بیت پیغمبر نیستند .

پیشوای نصاری نجران قبل از روز مباهله پیروان خود را جمع کرده نطق مهمی ایراد نمود و ضمن خطاب بآنها گفت : محمد اگر با اهل بیت خود برای مباهله خارج شود ، در این صورت بمباهله حاضر نشوید که شکست باشماست ، و چنانچه با اصحاب خود بقصد مباهله حرکت کرد بدانید پیروزی و نصرت باشماست و در این وقت بمباهله تن در دهید .

هنگامیکه موعد مباهله فرارسید ، نصاری نجران از دور ناگهان دیدند که پیامبر گرامی با اهل بیت خود (علی علیه السلام و فاطمه (ع) و امام حسن و امام حسین) برای مباهله حرکت کرده است .

از این جریان تاریخی که بطور اجمال ذکر کردیم بخوبی روشن می شود که مراد از اهل بیت پیغمبر همان پنج شخصیت نامبرده می باشد .

اعترافات دانشمندان اهل تسنن :

بحرانی در غایة المرام متجاوز از ۱۲۰ حدیث در انحصار اهل بیت در این پنج شخصیت نقل کرده که دو ثلث آنها از طرق عامه است . سیوطی در «در منثور» در حدود ۴۰۰ خبر و ابن جریر طبری در تفسیر خود جامع البیان «۱۶ روایت بلکه تمام مفسرین و مورخین کم و بیش روایاتی در این خصوص نقل کرده اند که ما در اینجا بنقل چند خبر از بزرگان علماء اهل سنت اکتفا می کنیم :

۱ - **امام احمد** در کتاب خود **مسند** از انس بن مالک چنین نقل می کند : پیامبر گرامی مدت ۶ ماه صبحگاهان از در منزل فاطمه (ع) عبور کرده می فرمود : «الصلاة ، یا اهل البیت انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیراً» .

۲ - واحدی و ابن جریر و ابن منذر و ابن مردویه و بیهقی از ام سلمه نقل می کنند : «این آیه شریفه در منزل من در حالیکه علی (ع) و فاطمه (ع) و حسن (ع) در آنجا حاضر بودند بر پیامبر گرامی نازل شد و قبل از نزول آن ، پیغمبر از آنان تجلیل فرمود و پوششی از من خواسته

و این پنج تن در زیر آن قرار گرفتند و در این هنگام بود که آیه شریفه بر آن حضرت فرود آمد .
 همین روایت را با مختصر فرق **احمد بن حنبل** در **مسند (۱)** و **ابن کثیر** در تفسیر خود
و واحدی از عطار در «اسباب النزول» و **ابن صباغ مالکی** در **فصول المهمه (۲)** و
صاحب طرائف از ثعلبی و **کنجی شافعی** در **کفایة الطالب** از **احمد** وعده کثیری از
 بزرگان اهل سنت که شمردن اسماء آنها بطول می انجامد ، ذکر کرده اند .

نتیجه :

از مجموع مطالب گذشته چند نتیجه زیر بدست می آید :

- ۱- آیه تطهیر فقط در شأن اهل بیت پیامبر (ص) نازل شده، و شامل زنان آن حضرت نمیشود .
- ۲- مطابق این آیه رسول خدا (ص) و اهل بیت او از جمیع ناپاکی ها و گناهان مبرا بوده و معصوم از خطا می باشند .
- ۳- علی علیه السلام و فرزندان او که معصوم از هر گونه گناهی هستند بعد از رسول خدا خلیفه بافضل آن حضرت می باشند ، زیرا **اولا** معصوم بودن از گناه یکی از شرائط احراز مقام امامت و پیشوائی است و بموجب نص صریح آیه مذکور ؛ علی علیه السلام و فرزندان گرامی اش که از اهل بیت وحی محسوب می شوند معصوم از گناه می باشند .
- وثانیاً** علی (ع) طبق تواریخ معتبر و خطبه های آن حضرت در نهج البلاغه مکرر در مقام احتقاق حق برآمده و لباس خلافت را بر ازنده اندام موزون خود دانسته و بهمگان آنرا اعلام فرموده است چنانکه در خطبه معروف (شقشقیه) صریحاً می فرماید :

«**اما والله لقد تقمصها فلان وانه ليعلم ان محلي منها محل القطب من الرحي**

ينحدر عني السيل ولا يرقى الى الطير (۳)

آیا جایز است این احقاق حق ها و این اعلامها را حمل بر خلاف واقع کنیم ؟ مسلماً جواب آن منفی است زیرا بموجب آیه تطهیر این خانواده از هر گونه گناهی بدور هستند و نسبت هر گونه بیان خلاف واقع نیز منافی مقام عصمت آنان می باشد .

(۱) ص ۲۹۲ .

(۲) ص ۸ .

(۳) یعنی : آگاه باش سوگند بخدا که دیگری پیراهن خلافت را پوشیده و حال آنکه می دانست من برای خلافت مانند محور آسیا هستم ، علوم و معارف از کوهسار وجود من سرازیر می شود و هیچ پرواز کننده در فضای علم و دانش ، با وج رفتن من نمیرسد .